

8.4.2022

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan kokous 3/2022 to 7.4.2022 klo 9.00-12.00, etäkokous, Teams

Lautakunta:

- Päivi Tommila, puheenjohtaja
- Marja Penttilä, varapuheenjohtaja
- Sanna-Leena Eskola, jäsen
- Juha Koivisto, jäsen
- Janne Mykrä, jäsen
- Minna Romppanen, jäsen (paikalla klo 9.04 lähtien)
- Leena Storgårds, jäsen (ei paikalla)
- Jaakko Ståhlberg, jäsen
- Markus Virolainen, jäsen

Kutsutut asiantuntijat:

- Tomi Kelo
- Outi Ahti-Miettinen
- Antti Lehto (ei paikalla)
- Jaana Immonen
- Ari Andersin
- Heikki Heikkilä (ei paikalla)
- Päivi Pietarila (ei paikalla)

Sihteerit:

- Tomi Voutilainen, pääsihteeri
- Riitta Autere, sihteeri
- Tuija Kuusisto, sihteeri (ei paikalla)
- Eelis Laine, sihteeri
- Eeva Lantto, sihteeri (ei paikalla)
- Suvi Metsärinta-Lehmusvaara, sihteeri
- Markus Rahkola, sihteeri
- Heidi Torro, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02.

2 Kokouskutsu ja läsnäolijat

Todettiin, että kokouskutsu, asialista ja sen liitteet on lähetetty lautakunnan jäsenille ja varajäsenille 1.4.2022.

Päätös: Todettiin lautakunnan kokoukseen osallistujat sekä kokouksen päätösvaltaisuus.

3 Selvityspyynnöt asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta on kokouksessaan 10.3.2022 hyväksynyt vuoden 2022 arviointisuunnitelman, jonka mukaan arviointikohteina ovat asianhallintaan rekisteröitävien tietojen ja niiden hallinnan toteuttaminen (TiHL 26 § ja 27 §).

Keskustelu:

Keskusteltiin siitä, millaista tietoa selvityspyyntöjen vastaajilta halutaan ja millaisessa muodossa tieto olisi tarkoituksenmukaista toimittaa. Keskeistä on saada vastaajilta tieto lain edellyttämistä metatiedoista tiiviissä muodossa, esimerkiksi näyttökuvina tai esimerkkiraporttina. Selvityspyyntöjä täsmennetään näiden seikkojen osalta.

Päätös: Hyväksyttiin selvityspyynnön sisältö.

4 Selvityspyyntö tiedonhallintamallista

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta on arviointisuunnitelmassaan päättänyt selvittää, ovatko ne tiedonhallintayksiköt, joiden toiminnan lainmukaisuuteen lautakunta kiinnitti vuonna 2021 huomiota, tehneet korjaavia toimenpiteitä tiedonhallintamallin laatimiseksi. Asiaa selvitetään selvityspyynnöllä.

Päätös: Lautakunta hyväksyi selvityspyynnön sisällön.

5 Arviointikohteet

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunnasta annetun asetuksen (1338/2019) 4 §:n 4 momentin mukaan sihteerin voi esittää tiedonhallintalain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedonsaantia koskevan pyynnön lautakunnan puolesta arviointisuunnitelman perusteella.

Tiedonhallintalautakunta on määritellyt arviointisuunnitelmassa arviointikohteet tiedonhallintayksikkötasolla, muttei tarkemmin, mitkä tiedonhallintayksiköt ovat arvioinnin kohteena. Tiedonhallintalaissa tai tiedonhallintalautakuntaa koskevassa asetuksessa ei ole säädetty siitä, miten arviointikohteet valikoidaan. Aiemmin arviointikohteiden valikoinnissa on ollut ongelmana tilanteet, joissa osa lautakunnan jäsenistä ovat palvelussuhteen vuoksi esteellisiä päättämään arviointikohteista. Koska tiedonhallintalautakuntaa koskevan asetuksen mukaan lautakunnan sihteerin voi esittää tiedonsaantia koskeva pyynnön lautakunnan puolesta arviointisuunnitelman mukaisesti, voi lautakunta päätöksellään valtuuttaa lautakunnan sihteerin valikoimaan arviointikohteet valitulla menetelmällä ilman, että lautakunta tekee asiasta organisaatiokohtaista päätöstä.

Arviointisuunnitelman mukaan kohdeorganisaatiot ovat seuraavat:

- kuntaa (sekä asianhallinnan että palvelujen tiedonhallinnan osalta)
- 5 valtionhallinnon organisaatiota (asianhallinta)
- 1-2 maakuntien liittoa (asianhallinta)

Päätös:

- Lautakunta päätti, että kohdassa 3 tarkoitettujen selvityspyyntöjen kohdeet valikoidaan satunnaisotannalla (kunnat) ja sihteeristön tekemän arvion perusteella (valtionhallinto).
- Sihteeristö lähettää selvityspyyntöjä tehdyn valikoinnin perusteella ilman lautakunnan erillistä päätöstä.

6 Lausunto vaikutusarvioinnista

Esittelijä: Tomi Voutilainen

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeesta. Lautakunta päätti viime kokouksessaan antaa lausunnon ohjeesta.

Lausunnon kohde: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=073faabe-99d1-4b98-becd-db15a151a2ab>

Päätös: Lautakunta hyväksyi lausunnon.

7 Oikeusministeriön lausuntopyyntö automaattiseen päätöksentekoon liittyvistä la- kiehdotuksista

Esittelijä: Tomi Voutilainen

Lausuntopyyntö: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4df6b6d1-afc5-4f21-a931-9764eacd42cb>

Keskustelu:

Keskustelussa nostettiin esiin sääntelyn aiheuttamat vaikutukset suhteessa organisaatioiden tehokkuusvaatimuksiin ja haasteisiin suhteessa digitaalisten palvelukanavien käyttöön. Lisäksi keskusteltiin tarpeista laajentaa lautakunnan asi-
antuntemusta kyseessä olevan lainsäädäntökokonaisuuden takia. Tämä vaatisi myös lautakunnasta annetun asetuksen (1338/2019) päivittämistä.

Päätös: Tiedonhallintalautakunta lähettää oikeusministeriölle ilmoituksen, että se lähettää lausunnon ministeriölle seuraavan kokouksensa jälkeen.

8 Tiedon laadun arviointikriteerit ja mittaristo -suosituksen keskeinen sisältö

Esittelijä: Riitta Autere

Suosituksen tietoaineistojen laadun arviointikriteereistä ja mittaristosta on tarkoitus edistää osaa tiedonhallintalain 15 § mainituista tarpeellisia tietoturval-
lisuustoimenpiteitä tiedonhallintayksiköissä ja ohjaa tietoaineistoja koskevien toimenpiteiden yhdenmukaiseen ja järjestelmälliseen dokumentointiin. Suosi-
tus liittyy tietoaineistojen muuttumattomuuteen, alkuperäisyyteen, ajantasai-
suuteen ja virheettömyyteen, saatavuuteen ja käyttökelpoisuuteen sekä käyt-
töoikeuksiin. Tavoitteena on myös ohjata tietoaineistoja koskevien toimenpitei-
den yhdenmukaiseen ja järjestelmälliseen dokumentointiin.

Lautakunta päätti kokouksessaan 10.3.2022 suosituksen lisäämisestä tiedon
hyödyntämisen jaoston tehtäviin vuodelle 2022 sekä suosituksen sisältöä kos-
kevasta tarkemmasta keskustelusta.

Keskustelu:

Keskusteltiin siitä, miten suositusluonnoksessa on kuvattu kattavasti myös muu asiaan liittyvä lainsäädäntö kuin tiedonhallintalaki. Suositusluonnos on tarkoitus lähettää kommentointikierrokselle keväällä.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

9 Sihteeristön ajankohtaiset asiat

Esittelijä: Sihteeristö

Lautakunnan pidetyt tilaisuudet:

- 18.3.2022 Tiedonhallinnan muutosvaikutusarviointeja koskeva vastausklinikka hyvinvointialueille
- 30.3.2022 Tiedonhallintamallit ja asiakirjajulkisuuskuvaukset: hyvät käytännöt ja kokemukset webinaari

Kommentointikierrokset:

- Julkri-kriteeristö: <https://www.lausuntopal-velu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=b56988ec-85e8-4317-aab4-948b265d7b19>
- Ensimmäiset säilytysaikasuositukset: <https://www.lausuntopal-velu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bdd38b5d-56be-43b8-8653-b35874b63239>

Käytiin läpi sihteeristön ajankohtaiset tiedoksi-asiat.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10 Muut asiat

Arkistolain lausuntopyyntö on lausuttavana 16.5. asti. Sihteeristö valmistelee lausuntoluonnoksen, joka käsitellään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

11 Seuraava kokous

Tiedonhallintalautakunnan seuraava kokous on 11.5.2022 klo 9.00-12.00 Teamsissa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.32.

VN/1743/2020-VM-122

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: